

Spis treści

Wprowadzenie.	7
Rozdział I. Migracja i mobilność w naukach społecznych	11
Rozdział II. Metoda: kobieta, badaczka, cudzoziemka, matka – kwestie etyki i relacje władzy.	24
Antropolożka w terenie: zmiany i negocjacje ról	26
Relacje władzy i kłopoty z reprezentacją.	30
W stronę zaangażowania	35
Rozdział III. Tereny	39
Macedonia i Włochy – podążając za migrantami.	45
Facebook – narzędzie komunikacji i źródło wiedzy	50
Rozdział IV. Ludzie: macedońskojęzyczni muzułmanie / <i>Torbeše</i> / <i>Našinci</i>	56
Rozdział V. Lokalne islamy w Macedonii.	68
Śsiedztwo prawosławno-muzułmańskie	70
Wspólne miejsca święte	76
Islam bałkański vs. islam europejski	87
Rozdział VI. <i>Gurbet</i> , <i>pečalba</i> , <i>iseleništvo</i> , diaspora – historyczne i społeczne przemiany wzorców mobilności w Macedonii	93
Tradycyjna <i>pečalba</i> i migracje za ocean	94
Migracja ze wsi do miast i <i>gastarbeiterzy</i>	100
Postsocjalistyczne reżimy mobilności albo <i>iseleništvo</i>	104
<i>Rekanska dijaspora</i> – lokalne konceptualizacje globalnych pojęć.	111

Rozdział VII. Od emigracji do imigracji – specyfika Włoch	118
Imigranci w prawie włoskim.	122
<i>Collaboratrice familiare</i> – kobiety na rynku usług domowych	124
Muzułmanie w krajobrazie społecznym i kulturowym Włoch	127
Rozdział VIII. Upłciowione doświadczenie migracji	133
Czy migracja ma płeć? Stan badań	133
Konstruowanie, reprodukowanie i przemiany ról płciowych wśród migrantów z Macedonii do Włoch	140
Rozdział IX. Translokalna codzienność – <i>dolu</i>	154
Sierpień – miesiąc <i>pečalbarów</i>	155
Domy i wesela, czyli o tradycji i prestiżu	156
<i>Štanje</i>	168
Rozdział X. Translokalna codzienność – <i>Italija</i>	177
Spaghetti z ajwarem – o jedzeniu	177
Islam – o praktyce religijnej za granicą	189
Wielojęzyczność na co dzień	205
Kto jest transmigrantem?	211
Rozdział XI. O mobilizacji i zmianie społecznej	217
Pokolenie pomiędzy.	219
<i>Save Radika</i> – w obronie przyrody i demokracji	227
Diaspora na rzecz Radiki	228
Dla demokracji, przeciwko marginalizacji	230
Wybory w Macedonii i dalsza walka o uznanie	233
Zakończenie	239
Spis wywiadów i rozmów wykorzystanych w książce	243
Bibliografia	247
Indeks rzeczowy	268
Indeks nazwisk	270